

[Damsgaard.]

højtærede finansministers mening, så det måtte der jo bødes på gennem afgiftsforhøjelserne for nylig.

Af gammel vane vil nogle måske sige, at dermed er denne del af indkomststigningen også ude af kapløbet — og det er den jo også for den borger, som har måttet aflevere sin lønstigning i statskassen. Men den er så afgjort ikke ude af det samlede kapløb om varer og arbejdskraft, som der også er tale om; snarere har man undertiden en fornemmelse af, at den får lidt ekstra skub på, når den passerer statens kasse. Vi må jo ikke glemme, at det forbrug og den forbrugsstigning, der tæller, når talen er om vort samfunds økonomiske balance, er både det private og det offentlige. Og det offentliges forbrug har så sandelig ikke holdt sig tilbage, når det gælder stigning — tværtimod.

Nu har det egentlig altid slået mig lidt, når talen var om balance mellem forbrug og produktion på samme måde som med indkomststigninger — og det gælder jo især de to regeringspartier — at det altid drejer sig om, at borgernes forbrug skal holdes nede og deres indkomststigning begrænses til det, som produktionsstigningen kan bære. Alt for sjældent går man den anden vej og siger: produktionen må øges så meget, at den kan bære de større indkomster, at den kan tilfredsstille det større forbrug.

Og så er det vel egentlig det, der er målet, når det kommer til stykket. Målet for en økonomisk politik må dog være — i det omfang det nu står til den — at mennesker stadig kan få det bedre og få opfyldt flere og flere af deres behov og ønsker.

Jeg skal da gerne vedgå, at en uheldig udvikling kan have fået lov at løbe så langt og produktionen kan være sakket så langt bag ud for indkomststudviklingen, at en inddragelse af købekraft, hvortil der ikke svarer reelle værdier, i visse situationer kan være nødvendig, men det kan aldrig være et mål. Derfor må jeg skuffe den højtærede finansminister med, at jeg ikke helt deler hans begejstring over det statsregnskab, som han kalder „det smukkeste statsregnskab, der har været aflagt her i landet

igennem mange, mange år“. Sådan kan man jo se forskelligt på mange ting.

Jeg tror, at den udvikling, vi er inde i, vil gøre det endnu mere påtrængende, at vi betragter problemerne fra mere positive synsvinkler, at det gælder om, at produktionen skal øges så stærkt, at den kan dække indkomstfremgangen. Det gælder ikke alene over for de mange spørgsmål, som vor tilslutning til det store europæiske marked vil rejse, men det gælder også over for den tekniske udvikling og omstilling, som fremover vil stille stadig stigende krav, hvis vi vil have del i dens goder.

For kort tid siden kom en betænkning om de investeringer, som de kommende 20 år vil kræve på trafikens område. Man kom deri til det resultat, at det ville dreje sig om 34 milliarder kr. Og det er jo kun få dage siden, vi her i det høje ting drøftede Store-Bæltsbroen som noget, der nu meldte sig for alvor.

Jeg forstår, at en tilsvarende betænkning er på trapperne for undervisnings- og uddannelsesrådets vedkommende. Jeg har også hørt forlydender om, at man her skulle operere med beløb af omkring 14-15 milliarder kr. for de kommende 20 år.

Alene for disse to områder i trafik og undervisning, som i dag omfatter omkring $\frac{3}{5}$ af det offentliges samlede investeringer, regner man altså med, at de investeringskrav, som de næste 20 år vil stille, løber op omkring 50 milliarder kr. Regner vi med tilsvarende stigning i investeringerne på de andre områder uden for de her nævnte, som det offentlige i dag og i fremtiden investerer på, må der blive tale om samlede offentlige investeringer på 80-90 milliarder kr. inden for de næste to årtier.

Det er jo enorme talstørrelser, det her drejer sig om, og når man hører om disse store milliardbeløb, kan det vel være vanskeligt at knytte noget egentligt størrelsesbegreb til dem. Men det siger dog noget, når jeg kan oplyse, at det svarer til omkring 3 000 kr. om året i de 20 år for hver eneste statskatteyder eller ca. dobbelt så meget, som det offentliges samlede investeringsudgifter i dag lægger beslag på.

Det er jo ikke her lejligheden, hvor vi skal diskutere, om disse beløb måske burde være lidt større eller lidt mindre, eller om be-